

A száműzött visszatért

Slavko Mihalić

*Uralkodó most ő a tartományban, mely száműzte egykoron
Nem király, sem királyi miniszter ő, saját akaratát gyakorolja
[csupán*

*Amint ablakból nézi a lelkesen elvonulókat
Bölcs és szép, mert céltől mentesült*

*Igen, olyan ő mint a gyermek, s mint síremlék is egyben
Néha úgy tetszik neki, két keze mellett szárnya is van
De nem szállni akar: tudja, elég, ha érez
Mint a tenger, mindenhatóan, s a szárazföld rendjén nem
[változtat mégsem*

*A legnagyobb kaland: virág pohár vízben
Tulajdon hívését abba sűrítette földfeletti erővel
S most mélységesen igazságos, és kikönyöklőn várja, hogy
[elhervadjon
Nyugodtan, mint ahogy cigaretta hamuját üti le az ember*

Egyedül, mert ilyen a győzelem

Slavko Mihalić

*Nem félelem többé, érzem, amint kocódnak farkasfogaim
Nem ösvény többé, hiszen mező közepén szólít a bozót
Hogy szemem váratlanul felcsillanjon, varjak lebbentik
Nem is az emlékezést, — a tapintatos emberi származást* [megvetéssel]

*Nem házak, nem járdák, nem vámhivatalok
A mindig sóvár keblek áhitozzák a havat*

*S nem tévedek el: szelek mondják a célt
Az enyém a túlsó oldalon*

*Érzem, mily tüneményesen vicсорít farkasszemem mécsese
Nem az idő, kettős lépteim haladnak immár gyorsabban*

*Vadászok, ma éjjel eljutok még
A rétre, mely elenyészte az árulkodó nyomokat
Hatalmas magamat szólíttatva a mennyekben
Egyedül, mert ilyen a győzelem*

Egy sem haboznék

Slavko Mihalić

*Szelek gondoskodtak rólunk jövetelünk előtt
Talán mindenkit így fogadtak
A kócos vén fejek, történelemmel zsúfoltak
Ámde tapintatosak, nem szólnak semmit*

*Nekünk igazán megmondhatták volna a teljes igazságot
Ismerem ezeket a fiúkat: egy sem haboznék
Mi már vajudóban kitanultuk a halál mesterségét
És tőkélyre vittük hamarvást*

*Igazán szükségtelenek voltak mind ez ünnepek
Ha nem vagyunk remény híján, még gyanút foghatna valaki
Csak vállat vontunk és vettük sorra
A jót és rosszat, egyképpen vállalón*

Kár, hogy nem használtatok ki jobban bennünket
Ti vérszomjas szelek, kik titokban még mindig a régi
[dicsőséget sínylitek

Kemény szívükből sok diadalra futotta volna még
Értsétek meg egyszer: a mi kezeink többet is elbírnának

Miért törültetek bennünket eleve az előirányzataitokból
Ti mindenható szelek, bizony rossz gazdák vagytok
Jó nyersanyag vagyunk mi, csak fel kell dolgoznotok
Szívesen hajlunk a legbolondabb kalandokra is.

Ki sem vonakszik attól, hogy kicsi rugó legyen
Ha már itt vagyunk, miért ne foglalatoskodnánk
Csak indítványokat ne várjatok tőlünk
Az a ti dolgotok, ó bölcs szelek, kik ismeritek minden nyitját
[a Végtelennek

Várakozással teljes ünnepség

Slavko Mihalić

Ittam már ezt a bort, ültem itt
Sem ifjabban, sem korosabban (nem számolja a szellem az
[éveket)

Épp így emeltem kissé magam fölé a poharat —
Bármire támad is kedve: csodámra várva

Míg el nem fogyasztják, a drága nedű
Csalatottan csordul, akár ereszről az eső

Feljön holnap a nap ismét
E pohárig, e várakozással teljes ünnepségig

Valami gölem áll mögöttünk, s kedve, ha ártatlan is
Kaján, mint a kakast kopasztó asszonyosságé

Igen, épp ugyanez a szék, ugyanez a hervatag zene
A tengereket mind szemed szögébe foghatod olykor
A szárazföldeket is, amint a tengersíkba vetődnek

Elég egy tenyérhossznyi is
Hogy mindhiába keressük egymást

Azonosulás lombbal és fűvel

Slavko Mihalić

Az utak mind idehoztak (s visszatértek hátrafont kézzel)
Vak szél fűtyült
Megtettek mindent, amit remélhettem
S igazságosan osztották ki az ajándékokat
[ahogy szokás is a harmonikus társaságokban]
Feledtem éhséget és szomjúságot
Az öltözék magától öltöztet és vetkőztet
Én, a gondolat és tett ura,
Kiábrándult kísértések a túlsó parton tengenek
Ha gaztettet követek el, ő alázatosan válik meg nevétől
Kesergésbe tespedt részeg szőlők
Utolsó szerelem széled szét a köddel
Ez a szerelem meg egészen kimerült
És végül lombbal és fűvel azonosultam
Ábrázat nélkül, mert a tökély minden égtájon egyforma
Magam temploma és magam istene, magam papja egyedül
És végképp vége lesz, ha a vers utolsó szavai csendbe halnak,
Ha a végső rettenet szétfolyik a győzelem szomjas homokján
Hiába készülődtek, fellegek
Villámaitok az üres semmit szeldesik.

Hadműveletek

Slavko Mihalić

Futásnak eredt, minden ablakon a szemei kopogtak;
[szertefoszlott]
Az ablakok szorosabbra záródtak, halomnyi oktalanóság
[szóródott szerte belőle]
Nekirugaszkodott a másik, létei a föld szívéig visszahangzottak,
[felmerült]
Holott én váltig hittem, hogy a föld velünk van
Súlyos csapás ez a mi mentő szándékainkra
Lehet, hogy meghátrálni is késő
A harmadik a sarkon túl próbálkozott s eltévedt a fák közt
És így szóródott szét apránként egész csapatunk
A kiknek volt miért, megmenekülhettek
Egy helyben vesztegelve az ítélet napjáig
Főntről kétélű villanó tőreit zuhogtatta a nap
Itt-ott egy nőszemély ringyói tartózkodással

Múlhatatlan hagyaték

Slavko Mihalić

Számotokra, kik mindenképpen
E falak közt jöttök, kik veszélyek közepette
Leltetek ránk a szirteken
Mentőhálókkal fogtatok öngyilkos röpteinkben
A Nap és a Föld gyűlölete közt alig láthatókban

Ezeken az immár kipusztíthatatlan ágyakon
Ez asztalok mellett, hisz csupa jószág a szemünk
E képek alatt, melyek türelmetlenségük miatt veszítették el
[tisztá arcukat
Eljövendők, ti is megláthatjátok igaz lényeteket

De nem a tietek az teljesen, és elhagyhat benneteket
Van értelme a tűzhelynek, amelynek mi sem árthat
Legkevésbé az ember alig észlelhető szégyentelensége
Rátok a nemesség marad; vajha ne tudnátok elrugaszkodni
[tő!e

Ti, akik jösztek tüneményes komolytalansággal
Ha nem volna késő, veletek dönteném le mindazt, ami nagyon
[is rogyasztott
Holott oktalanul, holott igazság és szeretet nélkül
Amíg a tétlen szépség szanaszét leveledzett

Dudás Kálmán fordításai

Slavko Mihalić a horvát költők ifjabb nemzedékéhez
tartozik; a jugoszláv népek költészetének legnevesebb
művelői között tartják számon.